

Izveštaj o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja za Septembar 2023.god

16.10.2023

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja vrši se na pet mernih mesta i to na sledećim mernim mestima: u ZZJZ Vranje, Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju, Predškolskoj ustanovi "Naš je dete-Vrtić" u Neve Osnovnoj školi "Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag Devedžić" u Vranjskoj Banji. Pri izboru mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na svim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu: SO₂, O₃ i NO₂. Takođe se na svim mernim mestima vrši i analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuje i koncentracija ukupnih taložnih materija. Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21 Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013).

Izvori zagađivanja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložnicama, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak.

Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećanja stezanja u grudima, sušenja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

Â

REZULTATI ISPITIVANJA

Â

Sumpor dioksid

U septembru 2023.god. izvršeno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu.

U septembru 2023.god. nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i

zahtevima kvaliteta vazduha SI.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan .

Â

ÄËaÄÄ Ä Ä Ä Ä Ä Ä

U septembru 2023.god. izvršeno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu.

U septembru 2023.god. nivo SO₂ nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima po važećoj Uredbi.

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan.

Â

Azot dioksid

U septembru 2023.god. izvršeno je ukupno 150 dnevnih merenja koncentracija azot dioksida u vazduhu na 5 mernih mesta, po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu.

U septembru 2023.god. nivo NO₂ nije bio preko granične, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, po važećoj Uredbi, na svim mernim mestima.

Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost koncentracije azot dioksida u vazduhu za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan.

Ä Ä Ä Ä Ä Ä Ä Ä

Aerosediment

U septembru 2023.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na 4 merna mesta (ZZJZ Vranje, Predškolskoj ustanovi "Naije dete-Vrtiću "Neven" u Vranju, Osnovnoj školi "J.Jovanović Zmaj" u Vranju i u Osnovnoj školi "Predrag D Vranjskoj Banji), dok na mernom mestu u Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju nije bilo aerosedimenta u sedimentatoru.

Nivo ukupnih taložnih materija u septembru

2023.god.na navedena 4 merna mesta bio je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec po vaÅ¾eÄjoj Uredbi.

Â

Maksimalno dozvoljena vrednost koncentracije ukupnih taloÅ¾nih materija za jedan mesec iznosi 450 mg/m²/dan.

Â

Â Â Â

Â Â

DR NEVENKA STANOJKOVIÄ

Spec.higijene

Â

Â

DEJAN JOVANOVIÄ

Spec.toksikologijeÂ